

KAKTUS

og andre **SUKKULENTER**

Nr. 3

Oktober 2015

Jubilæumsårgang 50

“Kaktus og andre sukkulenter” udkommer 3 gange årligt i februar, juni og oktober måned, som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion: Ellen Christensen, Løvsangervej 9, DK-5700 Svendborg, tlf. 2625 6840

E-mail: emke@christensen.mail.dk

Tryk : LaserTryk.dk A/S P. O. Pedersens Vej 9, DK-8200 Århus N

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december.

Årskontingent: Digitalt medlem DKK 75,-. Traditionel incl. papirblad DKK 175,-.

Vedr. indbetaling, se nederst på denne side. Alle henvendelser vedrørende medlemskab bedes rettet til sekretæren. About information and membership apply to our secretary.

Terminer for indlevering af artikler og annoncer:

Termine für Anzeigen: Terms for advertising:

1. januar, 1. maj, 1. september.

Annoncepris: 1/8 side DKK 100,- 1/4 side DKK 200 - Preise für Anzeigen: 1/8 seite

DKK 100,- 1/4 seite DKK 200. - Price for ans: 1/8 page DKK 100,- 1/4 page DKK 200,-

Hilsen fra redaktøren

Du sidder nu med jubilæums
årets sidste udgave af Kaktus

og andre Sukkulenter, men bare rolig, næste
nummer følger i februar, det lover jeg dig.

Det har været et spændende år og mon ikke
næste år kan leve op til dette. Mens du venter på
julen, nytåret og det spirende forår, kan du
passende bruge tiden i selskab med nogle af
NKS's medlemmer, nemlig dem der har givet et
bidrag til denne udgave.

Årsmødet fylder en del, men der er skam også
noget om vore kære kaktus og sukkulenter.
Denne gang er det specielt om *Echinocereus* i
koldhus, en lille blomstrede *Parodia*, *Euphorbia*
fra Madagascar og *Asclepiadaceae* der også hol-
der ad det svenske udendørs klima. Endelig er
der også en artikel om NKS's 50 års jubilær, Kaj
Christiansen.

Jo, der er rigelig at gå i gang med, så find dig et
lunt tæppe, en kop varm kaffe, the eller kakao
og drøm dig tilbage til sommerens mange
dejlige oplevelser.

God fornøjelse!

Nordisk Kaktus Selskabs hjemmeside:

<http://www.nordiskkaktusselskab.dk>

Selskabets bestyrelse:

Formand: Erik Holm, Helgesvej 11,
7400 Herning. Tlf. 9712 3282 og 2665 4832.

Sekretær: Finn Larsen, Salbyvej 17,
4600 Køge. Tlf. 2252 3208

Kasserer: Rolf Hohlweg,
Nederste Torpenvej 29, 3050 Humlebæk.
Tlf. 3020 1175

Fælles E-mail til hele NKS bestyrelse:
nordiskkaktusselskab@gmail.com

Øvrige funktioner:

Webmaster:

Finn Larsen

E-mail: salbyvej17@tdcadsl.dk

Indbetaling af kontingent:

Danske medlemmer:

Regnr. 1551 Kontonr. 6578713

Udenlandske medlemmer:

Swift: DABADKKK

IBAN: DK4930000006578713

Æresmedlemmer:

Hans Keil & Peter Brandt Pedersen

Forsiden:

Agave potatorum. Det er ikke så tit medlemmerne skriver om deres *Agaver*, men måske
forsidens billede kan inspirere en og anden til at forfatte en lille artikel.

Foto: Finn Larsen

Formanden har ordet

Ariocarpus fissuratus i blomst hos redaktøren.
Generelt blomstrer Ariocarpus i den sene sommer/tidlige efterår og i år er ingen undtagelse.
Her i oktober bruger jeg hver dag lidt tid på at undersøge om nye knopper er på vej.
En dejlig beskæftigelse

Først og fremmest tak for sidst. Vi havde et godt årsmøde med mange deltagere. Jeg tror alle tog hjem med gode oplevelser, nye planter og måske også lidt trætte efter en halvsn fejring af jubilæet.

Siden da har bestyrelsen haft lidt småtravlt med at printe, udfylde og scanne diverse dokumenter i forbindelse med ændring af bankkonto.

Vil du gøre os en tjeneste kunne du sende en mail til sekretæren, Finn Larsen, der bekræfter mailadresse, adresse og sidst, men ikke mindst: mobilnummer. Vi kan nemlig spare en del tid (og rykkere) ved at bruge SMS.

Jeg håber alle har nydt det forholdsvis gode vejr, vi har haft siden årsmødet. Selv har jeg i al fald haft en del sene blomster, som et plaster på såret for alle dem, jeg gik glip af i sommer på grund af kulde og regn. I skrivende stund er det efterårsferie med dejligt vejr, hvilket er rart, da en del planter må en tur ud i haven, mens bobleplasten monteres. I nyhederne meldes om sne i Polen bare 2-300 km væk. Lad os håbe vi slipper lidt endnu og på at vinteren bliver mild for elmåleren, men hård for skadedyrene.

Planterne er ved at være indstillet på pause. Det er jeg egentlig ikke. Jeg kommer til at savne at se andre "kaktusser" med jævne mellemrum. Som en eller anden morsom person sagde, da vi tog afsked på sidste Jyllandskredsmøde "Farvel og god jul. Vi ses næste år."

Erik Holm.

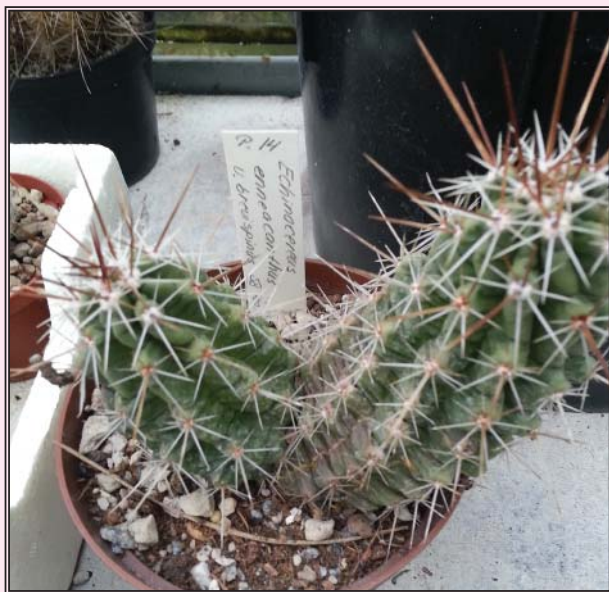

Echinocereus

i mit kolde drivhus 2. del

1. del blev bragt i nr. 1, 2015

Tekst og foto: Finn Larsen

Ungplante af *Echinocereus enneacanthus*

Echinocereus enneacanthus Engelm 1848 er på samme måde som ovenstående en gruppeddannende plante som i naturen danner kæmpegrupper.

Arten er mest udbredt i det nordlige Mexico, men vokser også i det sydlige USA. Har normalt lange torne og har derfor det lokale navn - Straw-Colored Hedgehog. Bærrene skulle være spiselige og nogenlunde smage som jordbær, hvilket har givet anledning til endnu et lokalt navn - Strawberry hedgehog cactus. Billedet viser varieteten *brevispinus* som er en korttornet fætter. Planten tåler fint frost, men rødderne er lidt sarte og tåler ikke overvanding. Som man kan se af etiketten på billedet, har jeg ikke megen erfaring med denne art i koldhus (P 14 = erhvervet som plante i 2014), men der bliver næppe problemer i denne vinter.

Echinocereus pectinatus (Scheidweiler 1838) Engelm 1848 kender de fleste af os, men som regel har vi den i det varme drivhus, idet de fleste kloner ikke tåler så meget frost. Jeg har to planter/kloner i det kolde drivhus, hvoraf den ene tager vinteren som en leg og bryder i blomst sammen med de øvrige. Den anden klon klarer såmænd frosten fint, men et eller andet går galt, idet den har meget vanskeligt ved at komme i gang igen om foråret. Som regel plejer den lige at påbegynde væksten i sensommeren - og så er det jo næsten godnat igen. Lokalt navn Comb Hedgehog eller Texas rainbow cactus

De ovenstående *Echinocereus*-arter vokser i områder med græssteppe hvilket betyder, at der er nogen fugtighed til stede i en stor

Echinocereus pectinatus

Denne *Echinocereus pectinatus* overlever, men mistrives i koldhuset

del af året. I det kolde drivhus vandes og gødskes planterne regelmæssigt forår og efterår. *Echinocereus triglochidiatus* samt *Echinocereus coccineus* kan godt lide en del vand, men helst forår og sensommer. De har det ligesom *Sclerocactus* og *Pediocactus*, at de helst vil have fred i den varmeste tid, som er juli måned - så på den årstid holder jeg lidt igen med vandingen. Drivhuset holdes åbent hele året, endda med åben dør, så der fri adgang for frisk luft og naboens kat. Luften kan dog blive for frisk når kraftige storme huserer landet, og i så tilfælde bliver det hele lukket af. Ikke så meget af hensyn til planterne, men mere for at undgå at ruderne bliver presset ud af stormen. De forskellige former af *E. triglochidiatus* og *E. coccineus* kan krydses. Det er ikke altid at alting lykkes, men der kommer i reglen en del frugter på planterne. Jeg har sået en del af dette frø og planterne skal senere anvendes forsøgsvis som underlag for f.eks. *Sclerocactus* og *Pediocactus*.

Der findes flere andre *Echinocereus* arter som kan trives i det kolde drivhus. Jeg har forsøgt med andre som desværre ikke overlevede fimbulvintrene for et par år tilbage. Så må man jo på den igen og prøve sig frem med nogle af de arter, som opholder sig i det varme hus. Jeg flytter dog ikke bare planterne fra det varme til det kolde hus, men i stedet forsøger jeg forsigtigt med lidt unge stiklingeformede planter.

Echinocereus i koldhus er et interessant emne, som andre måske også har erfaring med. Skriv evt. om dine erfaringer til bladet eller på hjemmesiden så vi alle kan lære og prøve noget nyt.

Formodentlig en minimutant af *Echinocereus triglochidiatus* i vinterhvile

Nogle dværg-euphorbier fra Madagaskar

Tekst og foto: Flemming Bartig

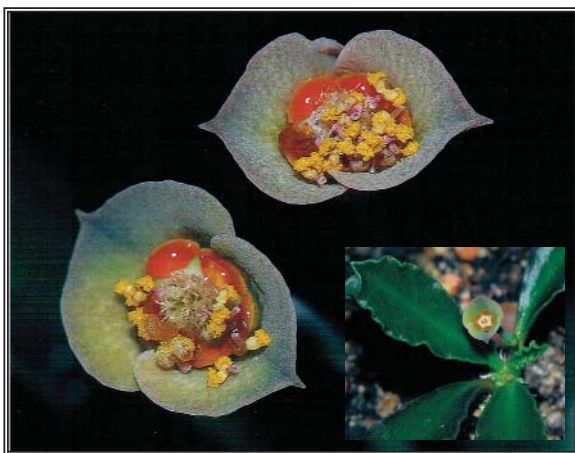
I vinteren 1985/86 tilbragte jeg 3 måneder på Madagaskar. Der var ikke tale om en botanisk ekskursion, men det kunne naturligvis ikke undgås, at øens flora gjorde et stærkt indtryk. Bortset fra nogle uger i Antananarivo, eller "Tana" som man almindeligvis nøjes med at sige, opholdt jeg mig i den sydvestlige, tørkeprægede del af øen - der hvor alle sukkulenterne vokser, og der hvor de landskildpadder, som var mit egentlige anliggende, lever.

Siden har jeg med mellemrum, når lejlighed bød sig, anskaffet vækster fra Madagaskar, og i den forbindelse fangede en gruppe små euphorbier min interesse. De fleste danner underjordisk caudex, de er forholdsvis lette at dyrke, og de er dekorative. Da Werner Rauh's bog om Madagaskar's sukkulenter udkom i 1995, købte jeg den. Den indeholder et skatkammer af viden også om disse fascinerende dværgplanter. Her erfarede jeg, at en gammel bekendt, Alfred Razafindratsira (jeg tilbragte et par uger som gæst hos ham i Tana), har spillet en rolle i forbindelse med udforskningen af de malgassiske euphorbiacéer - han har fundet og været medbeskriver af flere arter. Mindst 2 er opkaldt efter ham (*E. alfredii* Rauh 1987 og *E. razafindratsirae* Lavranos (årstal ikke kendt)).

Når jeg fik lyst til at skrive lidt om disse planter, skyldes det, at jeg under et besøg hos Bjarne Kjempff i foråret 2014 i hans mindste drivhus fik øje på en lille vissent udseende sag, det var en *E. ambovombensis* uden ét eneste blad, og den var til salg. Jeg købte den og var glad til. Da jeg kom hjem måtte jeg bortskære enkelte grene, som tydeligvis var døde, men ellers så planten

Euphorbia cap-saintemariensis

Euphorbia cap-saintemariensis. Cyathium.
Det indsatte billede viser stikling med cyathium.

sund ud. Etiketten fortalte, at den var købt hos E. Specks (ES 1516). Jeg gav den lidt vand og tog derefter i sommerhus. Da jeg kom hjem en uge senere, havde planten udviklet en del fine blade og var blevet rigtig køn - en slags "miniaturebonsai". *E. ambovombensis* reagerer angiveligt på sin hjemegns tørketid på samme måde, som et bøgetræ reagerer på den danske vinter - den

Euphorbia ambovombensis

taber bladene, og det var jo nok derfor, den så ud, som den gjorde, da jeg købte den. Da vinteren nærmede sig, burde jeg naturligvis have dekretet tørtid og ladet den tabe bladene, men dels var den dejlig at se på, som den var, og dels var min gode altan i denne vinter indisponibel, således at jeg var afskåret fra at give planten den foruden tørre også kolige hvileperiode, den behøvede. Jeg kom til at tænke på en artikel af Finn Larsen. I hans redaktørtid besøgte han en sukkulent-avler i Viborg, som med godt resultat dyrkede bl.a. dværgeuphorbier i kunstigt lys. Jeg har en lyshylde og besluttede at gøre forsøget. Selvom det er unaturligt, er det gået fint således at forstå, at plantens vækst er fortsat uændret vinteren igennem. Om spøgen kan gentages i det uendelige ved jeg ikke, men jeg tror nu ikke, at jeg vil gøre det, selvom det skulle vise sig muligt.

Ligeledes af Bjarne Kjempff købte jeg for nogle år siden en *E. decaryi* v. *spirosticha*. Jeg har haft megen fornøjelse af den. Efter et antal nødvendige omplantninger har den udviklet sig til et tæt krat, og snart skal den vist atter have en ny og større potte. Dyrkningen er uproblematisk, hvis man kan overvinde den lyst og tørt ved 10-12 °C.

Jeg har yderligere 2 arter, der holdes på samme måde som ovennævnte. For en snes år siden forærede Mogens Madsen fra Kalundborg mig en stor *E. cylindrifolia* med veludviklet caudex. Den er ikke vokset nævneværdigt siden, men den trives fint og blomstrer gerne. Endelig købte jeg for mere end 20 år siden af Grethe fra Klejsbro en *E. cap-saintemariensis* og kort efter yderligere en, da jeg havde fået lyst til at forsøge mig med frøavl. Det lykkedes også fint, men er en smule besværligt. Frugterne, som er trerummede kapsler, skal pakkes ind før modenhed, da de ellers

Euphorbia decaryi* v. *spirosticha

***Euphorbia decaryi* v. *spirosticha*. Cyathier.**

slynger frøene, og der er kun 3 i hver frugt, langt pokker i vold.

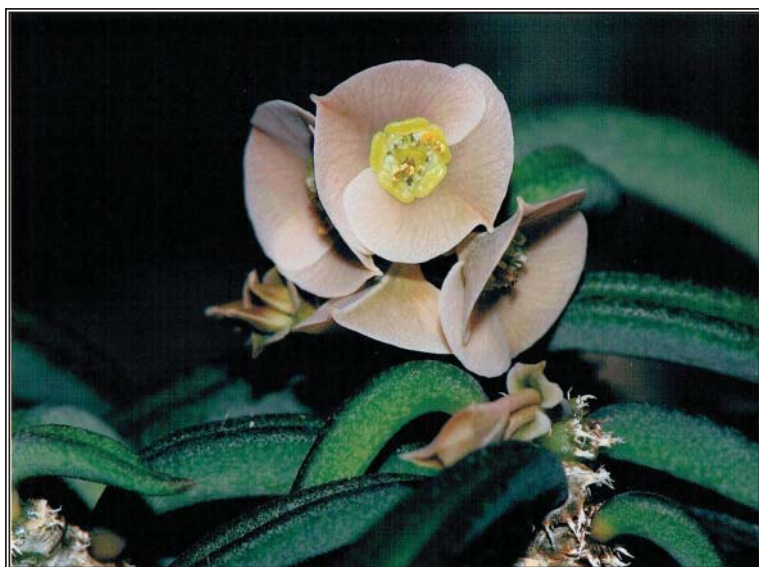
Til slut en kort historie fra det virkelige liv :

Den lejlighed, jeg har boet i gennem 46 år, skulle renoveres. Det var boligforeningens beslutning. Jeg var ikke indforstået men kunne intet gøre. Af hensyn til håndværkernes bevægelsesfrihed blev jeg sammen med de fleste af mine planter sat ud af min 1-værelses og efterfølgende genhuset i en 3-værelses nabo-lejlighed. Her boede jeg så i 7 måneder i et inferno af støv og støj og mennesker, som borede og savede og hamrede og fór ud og ind fra 7 morgen til 4 eftermiddag. Jeg er et såkaldt B - menneske. Det vil sige, at jeg normalt først vågner midt på formiddagen. Kl. 7 om morgenen er nat for mig. De beskrevne omstændigheder stressede mig. Mit humør var dårligt. En mand, som hver morgen vækkede mig med et muntert "godmorgen, det er maleren", kunne mærke, at jeg var sur, og så blev han også selv gnaven. Vi betragtede hinanden med gensidig misbilligelse - et stykke tid. Men så var det som om, hans holdning blev mere forsonlig, og noget nølende måtte jeg for mig selv indrømme, at manden vist egentlig var en ganske flink fyr. Isen smeltede altså. Ingen håndværker fik lov til at komme i nærheden af mine planter, uden at jeg selv var til stede. Jeg skulle ikke have noget væltet eller raget på gulvet. En dag

stod jeg derfor og betragtede maleren, mens han arbejdede. Pludselig vendte han sig om mod mig og sagde : "Hvad er det egentlig, der er så interessant ved de der kaktusser" ? Spørgsmålet kunne være affødt af irritation over at være konstant overvåget, men jeg mente at fornemme en undertone af nysgerrighed. Jeg vidste først ikke rigtigt, hvad jeg skulle svare. Af mangel på bedre indfald sagde jeg: "Det er på en

Euphorbia cylindrifolia ssp. tuberifera

Euphorbia cylindrifolia ssp. tuberifera. Cyathier.

måde ligesom med kvinder. Det er svært at forklare, men der er jo et eller andet hos dem, som virker instinktivt dragende". Jeg fortolkede hans skæve smil som et udtryk for, at han havde forstået og kunne goutere pointen.

Da malerens indsats i mine lejligheder lakkede mod enden, sagde han en eftermiddag: "Du, jeg har en udestue hjemme. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at have nogle planter, som er sådan lidt ud over det sædvanlige. Du har jo mange særprægede planter - kan jeg få nogle stiklinger"? "Naturligvis", svarede jeg, "Hvad kunne du tænke dig"? Og så overraskede han mig. Uden at tøve et sekund pegede han og sagde: "Den der! Den vil jeg gerne have en stikling af". Hans valg var mærkeligt. Planten var ikke nogen skønhed, og den bar præg af, hvad han ikke kunne vide, gennem nogen tid at have stået

under forhold, som ikke var optimale. Rundt om var der mange, kunne man synes, mere spektakulære planter, men dem bemærkede han tilsyneladende ikke i første omgang. Nej den, han havde peget på, skulle det være. Det var den plante, Mogens Madsen forærede mig for længe siden - min *Euphorbia cylindrifolia*. Jeg måtte jo desværre oplyse, at den ikke rigtigt egner sig til at tage stiklinger af. Men jeg gav ham nogle stapelier og stikord til en søgning på internettet. Han var vist alligevel godt tilfreds. Måske dukker han en dag op og bliver medlem af vores gemytlige forening.

Litteratur:

Rauh, W. : Succulent and Xerophytic Plants of Madagascar. Strawberry Press 1995.

Rebmann, N.: Les Euphorbes de Madagascar. AIAPS/SUCCULENTES special 2007.

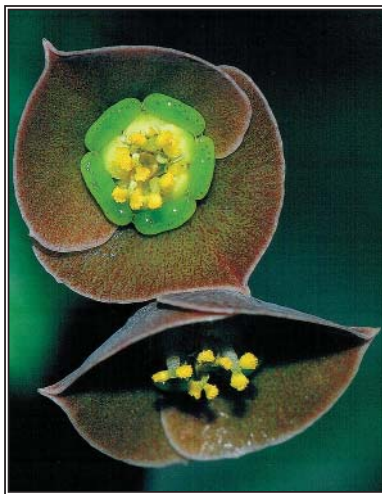
Notits vedrørende *Euphorbia ambovombensis*

Tekst og foto: Flemming Bartig

Jeg har i ovenstående artikel skrevet lidt om denne *Euphorbia*-art fra Madagaskar, og der er for så vidt ikke meget nyt at tilføje ud over at fortælle, at min plante bliver mere og mere charmerende at se på, efterhånden som den får stadig flere blade, og her i efteråret 2015 glædede den mig ved for første gang hos mig (jeg har heller ikke haft den så længe) at udvikle en hel del af disse særprægede blomsterstande, som kaldes "cyathier". Da min tidligere artikel af indlysende årsager, den blev sendt til redaktionen i foråret 2015, længe før planten var begyndt at blomstre, ikke var ledsaget af et billede af *E. ambovombensis'* blomsterstande, håber jeg med fotoet her at have afhjulpet dén mangel. Cyathierne, som udvikles parvis, er små, men forstørret man dem op, viser de sig at være overraskende smukke. Cyathiets mærkelige opbygning er

givetvis kendt af mange, men en kortfattet rekapitulation er vel på sin plads. Blomsterne er stærkt reducerede. Cyathiet er en flerarmet kvast. Den enlige, endestillede hunblomst er "nøgen", dvs. uden bloster, og udgøres blot af en 3-rummet frugtknude. Hanblomsterne, som hver især kun består af ét enkelt støvblad, er anbragt i 5 tæt sammentrængte svikler rundt om hunblomsten. En krans bestående af 4-5 (her 5) pølseformede, honningproducerende kirtler (smukt grønne her), lokker bestøvere til. Hele herligheden er omgivet af hos forskellige arter forskelligt udformede og farvede blosterlignende højblade. En i sandhed bemærkelsesværdig struktur om hvis dannelseshistorie, man kun kan gisne, ja hvorfor er den i det hele taget udviklet? Svaret blæser i vinden.

Litteratur: Artiklen lige her ovenfor.

En 50-års jubilar hviler ikke på laurbærrene

Tekst og foto: Ellen Christensen

Selv om Kaj Christiansen blev hædret på Årsmødet, fordi han ligesom NKS kunne fejre 50 års jubilæum satte han sig ikke ned og slappede af. Tværtimod skulle han deltage i en minigolfturnering næste dag og det var ikke blot et enkelt spil, men et arrangement som varede hele dagen. Som redaktør ville jeg gerne lave et interview med Kaj, men jeg måtte pænt vente i godt en uge før det lykkedes mig at finde en dag, hvor han kunne afse tid til mig.

En mandag formiddag kørte jeg så fra Svendborg til Odense. Kaj og hans kone Grethe bor i et hyggeligt rækkehus i den nordlige del af Odense. Bag rækkehuset er der en lille have, hvor også Kajs drivhus befinder sig. Drivhuset var der allerede da Kaj og Grethe flyttede ind for år tilbage, idet den tidligere ejer havde haft orkideer.

Kaj er en af de få samlere jeg kender, der har forstået at holde antallet af planter nede, således at hver plante i drivhuset får den plads den kræver. Jeg tror misundelsen stod malet i mit ansigt, men jeg forsøgte at skjule det.

Kaj med et udvalg af hans *Echinopsis*

Drivhuset er delvist nedgravet, hvilket har flere fordele. Om vinteren skal der ikke bruges så meget varme og om sommeren kan temperaturen bedre holdes nede på de varme dage. Endvidere havde den tidligere ejer installeret et stort kar under det ene bord til opsamling af regnvand. Det er genialt, ikke mindst fordi det er tilsluttet en pumpe så Kaj kan vande direkte fra karret med den tilsluttede vandslange. Mon ikke mange andre i NKS kunne tænke sig sådan et anlæg i julegave?

Som de fleste nok ved er Kaj specielt interesseret i *Echinopsis*, men som det ses af bille-

Kajs have med drivhuset i baggrunden

Kassen under bordet indeholder regnvand

Der var stadig mulighed for at beundre enkelte blomstrende kaktus hos Kaj, men også planter uden blomst var skønne at betragte

andre sukkulenter siden 1962 og at hans første drivhus kun var 1 m². Når han dengang skulle besøge diverse blomsterhandlere foregik det på knallert hvorpå han havde fastgjort en lille kasse. Men Kaj har ikke blot søgt planter indenfor Danmarks grænser, han har også været med på adskillige kaktusture og for ca. 15 år siden besøgte han Mexico sammen med en af sine gode venner, Bent Hansen.

Som sagt er Kaj en travl mand. Flere gange om året tager han toget til Schweiz for at besøge sin søster. Når han kommer hjem er der ofte et par sten i kufferten, endnu en af hans store interesser.

Stort tillykke Kaj med jubilæet, vi glæder os til at fejre 60 år med dig i 2025.

derne får andre planter også plads i hans drivhus. Fordi Kaj besidder evnen til at begrænse sig, er alle planter passet med omhu. At han også rydder op og kasserer planter, hvis de rammes af sygdom er endnu et gode. Han behøver ikke at gå og ærgre sig i mange år over en plante der mistrives, i stedet sørger han for at få taget en stikling hvis det er muligt og kasserer moderplanten.

Kaj fortalte, at han har samlet på kaktus og

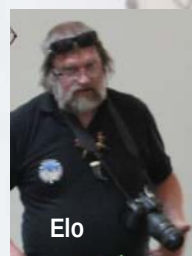
En afslappet mand i Kajs drivhus!!

Ellen

Glimt fra Årsmødet 2015

- set gennem to kameralinser

Elo

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

Her er blot en lille del af de foto som Elo og jeg tog i forbindelse med Årsmødet 2015 på Dalum Landbrugsskole i Odense. Som I kan se af billederne var der både tid til smil og alvor, men der var nu mest af de første.

Billedtekster:

- 1 + 2: Generalforsamlingen er i gang, der lyttes afslappet til bestyrelsens beretning.
- 3: Ikke alle kasser kan klare vægten af plante + jord, men så fik vi da undersøgt om de havde rødder - og ja, det havde de.
- 4: Jo vi er kommet til det rigtige sted på det rigtige tidspunkt
- 5: *Orbea lepida*
- 6: Uden mad og drikke....., men vi må stå i kø
- 7: Der lyttes opmærksomt, om et øjeblik bliver den unge mand i midten hædret for sit 50 årige medlemskab af NKS
- 8: "Mandeklubben" nyder solen
- 9: Vi er lige kommet og inden generalforsamlingen er der tid til et rundstykke og en kop kaffe

- 10: En smilende Kaj Christiansen får overrakt et par flasker vin i anledningen af sit 50 års jubilæum.
- 11: Der er tid til genopfriskning af gamle minder
- 12: Gode råd om pasning og pleje videregives inden salget afsluttes
- 13: Elo Mortensen var blevet overdraget en stor del af Botanisk Haves gamle plantebøger. De blev foræret gratis til de medlemmer, der var interesserede.
- 14: Ian Woolnough modtager en Juilæums-potte med indhold, som tak for hans spændende foredrag om Mexico, USA og Sydamerika
- 15: Den afgangende og nyvalgte kasserer mødes over en kasse planter
- 16: Sidste punkt på årsmødet er hygge og socialt samvær.

Tak for et godt Årsmøde.
På gensyn til næste år!

Referat af generalforsamling i Nordisk Kaktus Selskab lørdag d. 29. august 2015

Foto: Elo Mortensen og Ellen Christensen

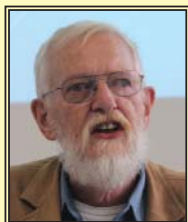
Tekst: Sekretær Finn Larsen

Formand Erik Holm hilste velkommen til alle deltagere ved dette års generalforsamling, hvorefter man gik i gang med dagsordenen.

1. Valg af dirigent.

Hans Grønlund blev foreslået og valgt. Hans takkede for valget og konstaterede derefter, at generalforsamlingen var annonceret i passende tid både i bladet og på hjemmesiden og derfor var lovligt indkaldt.

2. Valg af referent

Finn Larsen blev foreslået og valgt.

3. Formandens beretning

Formanden begyndte mødet med at oplæse en hilsen fra Hans Keil som pga. helbredet ikke kunne deltage ved mødet. Formanden konstaterede, at dette år havde været et godt år for NKS. Vi har fortsat en fremgang i medlemstallet (87 digitale + 123 medlemmer med blad red.) Fremgangen skyldes først og fremmest vores side på Facebook, vores repræsentation på Havens Dag og at kaktus og sukkulenter er ved at blive populære igen. Bestyrelsen har gjort sig nogle tanker om NKS i fremtiden apropos dette med at være medlem med blad eller digitalt medlem. Erik konstaterede at bladet stadigvæk er den største udgiftspost for NKS og at kontingentet

på kr. 175,- for medlemmer med blad ikke er nok til at dække udgifterne til trykningen. Vi har også gjort os nogle tanker om hvad vi skal bruge vores overskud til. Vi har haft et større overskud, men vi har brugt af det bl.a. jubilæumsgaver til medlemmerne. Hvis medlemstallet fortsætter med at stige, vil det sikkert primært dreje sig om digitale medlemmer, som med tiden vil øge vores overskud. Hvad skal vi så bruge pengene til? Vi ønsker at de medlemmer, som kommer til årsmødet skal have næsten de samme udgifter, og derfor har vi i år lavet en ordning så medlemmer, der kommer til årsmødet fra Sjælland, vil få den ene broafgift betalt. Måske vil vi i fremtiden betale begge broafgifter, men det har vi endnu ikke behandlet i bestyrelsen. Vi ønsker ikke at øge formuen, men vil i højere grad gerne støtte lokalkredsene i foreningen med et økonomisk tilskud, som kan være med til at øge medlems-tallet i kredsene og i hovedforeningen. Det vil måske også øge antallet af lokale kredse i landet, hvis der følger en økonomisk støtte med fra hovedforeningen. Vi er blot nødt til at stille nogle krav til kredsene om, at der kun ydes økonomisk tilskud i forhold til antallet af medlemmer i kredsene, som også er medlemmer af hovedforeningen. Dette er nogle tanker vi har gjort os i bestyrelsen, men vi har ikke et konkret forslag før til næste års generalforsamling, hvor vi ønsker en vejledende debat om dette.

Bestyrelsen har lavet fælles Google-konto med fælles e-mailadresse som er: nordiskkaktusselskab@gmail.com .

Det gør samarbejdet nemmere og giver mere smidig og hurtig kommunikation. Hjemmesiden er opdateret. Der er ryddet op og åbnet for en del af siden for ikke-medlemmer. Vi er i gang med at scanne de ældre numre af KAKTUS.

Vi har haft vellykkede planteauktioner, og afdelingen med e-magasiner er opdateret. Formanden gav udtryk for, at der er mange grunde til at være medlem af NKS, men hvorvidt der skal åbnes mere op for hjemmesiden vil bestyrelsen tænke mere over inden næste generalforsamling.

Facebooksiden genererer stadig nye medlemmer og vi har netop passeret 1100 'likes' på siden. Det går hurtigere og hurtigere med antallet af 'likes', hvilket er et gode, da det forhåbentlig kan generere nye medlemmer.

Vi har været i gang med flere jubilæumsaktiviteter, bl.a. har vi udgivet et jubilæumsnummer, indkøbt jubilæumspotter, fået trykt plakater, visitkort, beachflag og roll-up til brug ved foreningsmæssige aktiviteter. Formanden havde også 'roser' til kaktusturen som blev gennemført i foråret.

Vi er glade for at afholde årsmødet på Dalum Landbrugsskole. Vi afholder også det kommende årsmøde her, medmindre en af kredsene vil tage bolden op og arrangere årsmødet i 2016.

Bestyrelsen skal dog have besked i god tid.

Vi har allerede købt lidt merchandise, men der kan gøres mere, så vi vil tilbyde at "ansætte" en person, der har lyst og evner til at komme med ideer og føre dem ud i livet. Udgifterne hertil skal selvfølgelig først godkendes af bestyrelsen.

Formanden afsluttede med at opfordre til debat om punkterne i formandens beretning.

Der var forskellige bemærkninger til formandens beretning og formanden kommenterede de forskellige kommentarer.

Til allersidst opfordrede formanden medlemmerne til at sikre sig, at vi har en aktuel e-mailadresse samt et mobiltelefonnummer. På den måde kan vi nemt udsende rykkere eller andre beskeder. Vi vil også gøre det muligt i fremtiden at indbetale kontingentet med Mobilepay.

Formanden havde ikke mere at bemærke og formandens beretning blev godkendt med applaus.

4. Kassererens beretning

Vores kasserer - Peer Kammer Hansen fremlagde og visualiserede foreningens regnskab ved hjælp af grafiske letforståelige diagrammer. Peer gjorde rede for hvor indtægterne er kommet fra og bemærkede, at 2014 havde været et usædvanligt år, idet vi havde haft flere udgifter end normalt pga. 50 års jubilæet. Det er ganske naturligt, at vi har haft disse udgifter og heldigvis har vi en sund økonomi som tillader dette.

Kassererens beretning blev godkendt uden bemærkninger.

5. Fastsættelse af kontingent for 2016.

Bestyrelsen indstillede at der ikke skulle foretages ændringer i kontingentets størrelse. Medlemmer med blad betaler fortsat DKK 175,- og digitale medlemmer betaler DKK 75,-. Forslaget blev vedtaget.

6. Indkomne forslag.

Der var ingen indkomne forslag

7. Valg af to bestyrelsesmedlemmer.

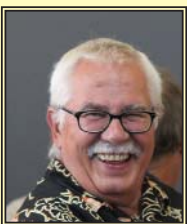
Peer Kammer Hansen ønskede ikke at genopstille og Rolf Hohlweg blev herefter valgt som kasserer.

Finn Larsen var villig til at modtage genvalg og blev herefter valgt som sekretær.

8. Valg af to bestyrelsessuppleanter.

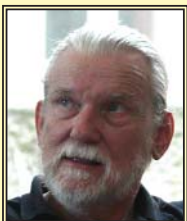
Jørgen Hørlyck blev valgt som 1. suppleant.

Per Garner blev valgt som 2. suppleant.

9. Valg af revisor

Bjarne Kjempff var villig til at modtage genvalg og blev derefter valgt.

10. Valg af revisorsuppleant

Jens Jensen var villig til at modtage genvalg og blev derefter valgt.

1. Evt.

(Der kan ikke foretages beslutninger under dette punkt)

Peter Brandt meddelte, at han selv og sekretæren - nok endnu en gang ville arrangere kaktustur i 2017.

Efter bedste evne Finn

Efter generalforsamlingen og frokosten fortalte Ian Woolnough inspirerende om sine rejser i USA, Mexico og Sydamerika. Mon ikke mange var klar til at pakke kufferten og køre til lufthavnen efter at have hørt hans foredrag? Jeg havde!

Et af højdepunkterne ved Årsmøderne er plantesalget, i år måtte det konkurrere med den appetitlige og flotte Jubilæumskage. Det var svært at vælge, hvor man skulle starte, men kagen var stor, så der var rigeligt til alle.

Red.

Lær at tæmme Euphorbia-frø!!

Tekst og foto: Ellen Christensen

På vores ferie i år lærte vi en ny måde, hvorpå man kan fange de flyvske *Euphorbia*-frø. Vi besøgte Paolo Drovandi's kaktusgartneri en halv times kørsel fra Lucca i Italien. Han havde mange fine planter og selvfølgelig købte vi nogle (selv om pladsen er ved at være trang derhjemme).

Som det ses af fotoet fik vi også en ide om hvordan, han fanger frøene fra *Euphorbia* når kapslen springer.

Han anbringer ganske simpelt en tot vat oven på kapslen, således at frøene ikke kan springe væk. Vattet skader ikke planten og det er nemt at fjerne det og befri frøene derfra. Det er simpelt og værd at prøve og hermed givet videre til medlemmerne af NKS.

Held og lykke med forsøget!

Euphorbia obesa med vattotter til opfangning af de vildfarne frø

Dyrkning af vanskelige *Asclepiadaceae* (eller er de alle vanskelige?)

Tekst og foto: Håkan Sönnermo

Oversættelse: Michael Nielsen

Larryleachia cactiforme v. felina

Dyrkning af *Asclepiadaceae* er en spændende hobby. Man kan aldrig være sikker på, når man går ud i sit drivhus, om man stadig har det samme antal i samlingen som i går! Specielt hvis du dyrker arter som *Hoodia*, *Rhytidocaulon* og *Larryleachia*. De kan virkelig være en udfordring at dyrke. Første regel, hold insekter væk! De væmmelige uldlus kan ødelægge en sund plante på kort tid og åbne op for et svampeangreb. Anden regel er at holde planterne ved høj temperatur og med masser af udluftning i vækstsæsonen. Jeg holder som-

metider mine planter udendørs i haven i nogle uger, og de kan tåle regn uden at det skader planten. Luft er en meget vigtig faktor for mine planter her i Sverige. Selv i vintertiden har jeg ikke noget problem med mine *Rhytidocaulon*, hvis jeg kan give dem luftcirkulation. At slå dem ihjel er simpelt ved blot at have dem for koldt og med høj luftfugtighed. En ventilator i vinterperioden vil hjælpe planterne til at overleve. Det tredje jeg vil sige noget om, er temperaturen. Jeg har fundet ud af gennem årene, at slægten vi taler om her er meget tolerant overfor lave temperaturer, blot planterne holdes tørt. Jeg har overvintret *Larryleachia* nær frysepunktet om natten, men man skal holde dem ved lidt højere temperatur om dagen.

Rhytidocaulon splendidum

Omkring jordblandingen: Jeg tror ikke jordblandingen er så vigtig. Jeg anvender hvad jeg har og det kan være 25% humus (tørv), 50% sand (i forskellig kornstørrelse) og 25% vermiculite.

Vand og gød dem når de er i vækst. Mine *Hoodia*'er begynder normalt at vokse meget sent i sæsonen. Vær omhyggelig med vandingen i foråret og den tidlige sommer. Om vinteren fuldstændig tørt.

Jeg forsøger også at holde selve plantelegemet væk fra våd jord. Hertil anvender jeg grovkornet sand omkring plantelegemet, så det kun er rødderne som er i selve jorden.

De sjældnere arter poder jeg og forsøger at få aflæggere til at danne rødder. Jeg poder sædvanligvis på *Stapelia grandiflora* og *S. leendertziae*. Nogle gange på *Echidnopsis cereiformis*.

Disse dyrkningsvejledninger virker for mig her i Sverige. Jeg syntes at disse fascinerende planter fortjener at blive dyrket meget mere end de gør i dag. Men du skal være forberedt på forskellige følelser så som tilfredsstillelse, lykke og dyb sorg.

Hoodia aff. ruschii

Pseudolithos migiurtinus

Man undres -

.....eller jeg gør i hvert fald! (og jeg opdagede på Årsmødet, at flere delte denne undring, ikke mindst under formand Eriks spændende indlæg lørdag aften)

Lige gyldig om jeg åbner en avis, et ugeblad eller en af de utallige reklamer, der hver uge kommer i postkassen, så ser jeg i stort set alle, opstillinger, hvor der anvendes kaktus eller sukkulenter som dekoration. Samtidig kan man ikke træde ind i et supermarked, en planteskole eller sågar en tøjbutik eller et bolighus uden man er ved at falde over sukkulenter i forskellige størrelser og former.

Det er da underligt at vores lille selskab ikke har flere tusinde medlemmer! Tænk hvis vores hjemmeside var anbragt i tilknytning til alle disse reklamer og opstillinger sammen med oplysningen om hvor bordet, kaktussen står på, kan købes! Det ville ikke være sjovt for sekretæren - han skulle vel have en fuldtidsstilling i NKS, hvis han skulle nå at besvare alle henvendelser fra interesserede. Desværre er det ønsketænkning, men måske er det noget vi skal arbejde videre med, hvis vi vil gøre os håb om at kunne fejre 100 års jubilæum. Foreløbig har vi klaret de første 50 år og det synes jeg bestemt også er en flot præstation.

Da bestyrelsen for få år siden besluttede at differentiere kontingentet, ud fra om man var digitalt medlem eller "papir"-medlem gav det en mærkbar forøgelse af medlemstallet. Selv om jeg er stor tilhænger af det "gammeldags" papirblad er jeg dog også klar over at vi skal følge med tiden, og jeg indrømmer at det var rigtig set. Med tiden forsvinder papirbladet måske, men jeg håber, det ikke bliver inden for de første par år. Indtil da vil jeg nyde at redigere bladet for både de digitale og papirglade medlemmer.

Parodia gibbula

Nu til det vores hobby virkelig handler om - kaktus og sukkulenter. De sidste mange år har Michael og jeg besøgt den store kaktus - og sukkulentudstilling ELK i Belgien. For et par år siden købte vi der en lille podet kaktus, *Parodia gibbula*.

Den 19. juli er vi sikre på at det er blomsterknopper, der er på vej

Den 23. juli er knopperne blevet så store, at de fra siden ligner et cephalium

Den 25. juli ligner det en "mark" med gule "høstakke"

Samme dag, "cephaliet" er ca. 1 cm høj

Umiddelbart syntes planten ikke af meget og alligevel var der noget over den, som fik mit hjerte til at slå lidt hurtigere. Som nævnt var den ikke stor, ca. 4 cm i diameter, men dens lys grønne plantelegeme, dækket af rødbrune torne, der strålede ud fra toppen af areolerne, samt dens tykt uldede top, var det der fængslede mig. I år begyndte der så at ske noget i toppen af planten. Ulden hævede sig og mindede mest af alt om et cephalium. I midten af juli viste der sig nogle små gule pletter, som efterhånden blev tydeligere og tydeligere. Jeg fulgte plantens udvikling hver dag og tog et utal af fotografier. På et tidspunkt var den hvide uld omdannet til en "mark" fyldt med gule "høstakke". Forløsningen kom i slutningen af juli, hvor knopperne åbnede sig og viste deres fine hvide støvdragere. Et smukt syn som jeg også håber resten af NKS's medlemmer vil nyde.

Fakta om *Parodia gibbula*: plantelegemet bliver ca. 7 x 7 cm, det er bleg grønt, dækket af tuberkler/vorter (som hos *Mammillaria*) i ca. 26 spiraler. Fra areolen udgår 9 hvidlige kranstorne med brunlig spids og en rødbrun midtertorn. Tornene er 4-10 mm lange. Blomsten er lys gul og ca. 1 cm i diameter.

Litteratur: Hunt, David (2006): The New Cactus Lexicon

Den 26. juli står planten fuldt udsprunget, jeg får næsten kuldegysninger ved tanken.

Samme dag set fra siden, det er da et smukt syn!!

• Årsmøde 2016 •

Sæt X i kalenderen

Ovenfor ser I blot et lille udpluk af de planter, som var til salg for billige penge i år

Kære medlem af NKS.

Generalforsamling og årsmøde 2016 afholdes

lørdag den 27. august 2016

på Dalum Landbrugsskole i Odense

med mulighed for overnatning til søndag. Priser for deltagelse er endnu ikke fastsat.

• Bunden er nået •

- ja så er den gal igen, men ikke så slem som det tidligere har været. Jeg har stadig en enkelt eller to artikler til februar-nummeret, men det ville være dejligt at få lidt flere.

Tænk på mig når du har sat planterne i vinterhi og sidder og længes mod sommeren. Find dine fotos frem og skriv et par ord om hvad du nød sidste sommer eller glæder dig til i den kommende. Jeg er sikker på, at mange vil nyde at læse om det - og nye skriverkarle og -fruer er mere end velkommen.

Red.

- og som I ser, Årsmødet er også andet end generalforsamling og plantesalg, der er også tid til at hygge sig sammen

Postfach 1107 D/71385 Kernen
Tel. 07151 41 891 Fax 07151 467 28
email: Uhlig-kakteen@t-online.de

50 år

Kaktus og andre sukkulenter

- mere end 2000 arter sjældne planter og frø
- verdensomspændende forsendelser
- skriv efter listen mod betaling af 2 internationale svarkuponer
- besøgende - også i grupper - er velkomne
- løbende tilbuds-supplementer
- detail- og engroshandel

Bliv medlem af Dansk Orchide Klub

Medlemsbladet ORKIDEER
udkommer 6 gange årligt.
Find lokalklubbens hjemmeside
for kommende arrangementer
på www.orkideer.dk

Deltag uforpligtende i et
klubmøde i din lokale orkideklub.
E-mail: bente_kaj@mail.dk

Kaktusgartneriet

Kom og se vore mange forskellige kaktus og sukkulenter. Kig forbi på adressen:
Vejlegårdsvej 99, Vallensbæk,
eller ring i forvejen på tlf: **20 94 49 46.**

E-mail: Falle@post1.dknet.dk.

Hjemmeside:
www.kaktusgartneriet.dk

1992 - 2015, 23 år med RICHTER SUKKULENTEN

Postfach 110411, D-93017 Regensburg,
Germany

Tel+Fax 0049 9409 869245

e-mail: richtersukk@t-online.de

Siden 1992 med forsendelse af mexicanske og vinterhårde kaktus, Agaver, Yucca, Sedum - planter fra egne frø.

Gratis plante - og bogliste - ny udgave er udkommet.

Nye bøger:

Hochstätter(2007): The genera Pediocactus,	
Navajoa, Toumeya	90,-euro
(2007) Astrophytum (germ./ital.)	15,-euro
(2006) Ariocarpus (ital.)	12,-euro
(2005) CHOLLA	12,-euro
(2005) The genus Sclerocactus	70,-euro
(2011) Richter, I: Die Gattung Agave	
- obs, prisen er incl. forsendelse	40,-euro

Pelargonier (en verden for sig)

er andet og mere end "bare"
Dronning Ingrid.

Prøv et gratis nummer af "Pelargonie Nyt"
som udkommer fire gange om året.

Henvendelse til kasseren
Niels Ejner Carlsen på
tlf. 61740093 eller
mail: thors7@stofanet.dk

Tidligere årgange af
KAKTUS og andre sukkulenter
kan købes ved henvendelse til

Jan Hurup Hansen
e-mail: jan.hanjas@gmail.com
Pris: 15,- kr pr. stk og 50,- kr for 4 stk.

QR-kode til NKS hjemmeside

QR-kode til NKS facebook

En af Kaj Christiansens smukke *Echinopsis* blomstrede da jeg besøgte ham. Et betagende syn.

Indholdsfortegnelse for

“KAKTUS og andre SUKKULENTER” nr. 3/2015

Formanden har ordet - Erik Holm.....	side 3
<i>Echinocereus</i> i mit kolde drivhus 2. del - Finn Larsen.....	side 4
Nogle dværg-euphorbier fra Madagaskar - Flemming Bartig.....	side 6
Notits vedrørende <i>Euphorbia ambovombensis</i> - Flemming Bartig.....	side 9
En 50-års jubilær hviler ikke på laurbærrene - Ellen Christensen.....	side 10
Glimt fra Årsmødet 2015-set gennem to kameralinser - Ellen Christensen.....	side 12
Referat fra generalforsamling i Nordisk Kaktus Selskab 25. august 2015 - Finn Larsen.....	side 14
Lær at tæmme <i>Euphorbia</i> -frø - Ellen Christensen.....	side 17
Dyrkning af vanskelige <i>Asclepiadaceae</i> - Håkan Sönnermo.....	side 18
Man undres - Ellen Christensen.....	side 20
Meddelelser.....	side 22